

Ἡ φιλία (Ἅγιος Φώτιος ὁ Μέγας)

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Ἅγιοι - Πατέρες - Γέροντες / Θεολογία και Ζωή / Κοινωνιολογικά \(κοινωνική πρόνοια & οικογενειακά θέματα\) / Ορθόδοξη πίστη / Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#)

Νὰ μὴν εἶσαι γρήγορος στὴ σύναψη φιλίας· ὅταν ὁμως συνάψης δεσμό, νὰ τὸν διατηρῆς ἄλυτο μὲ κάθε τρόπο, σηκώνοντας ὅλο τὸ βάρος τοῦ συνανθρώπου, μὲ τὴν προϋπόθεση ὅτι δὲν ἐπιφέρει κίνδυνο στὴν ψυχὴ. Διότι οἱ διαστάσεις πρὸς τοὺς φίλους ἐκφραλίζουν ὅλη τὴν προαίρεσι τῶν ἀνθρώπων καὶ ὑποβάλλουν ὄχι μόνο τὸν ὑπαίτιο ἀλλὰ καὶ τὸν ἀναίτιο στὴν ἴδια ὑπόνοια.

Φίλους νὰ κάμης ἐκείνους, οἱ ὅποιοι διατηροῦν παντοτινὰ ἄδολε τὴν φιλία πρὸς τοὺς ἄλλους καὶ μήτε ὅταν εὐημεροῦσαν τοὺς ἐφθόνησαν μήτε ὅταν δυστυχοῦσαν τοὺς παραμέλησαν.

Πράγματι πολλοὶ ἐβοήθησαν κι ἐπόνεσαν τοὺς φίλους ὅταν βρίσκονταν σὲ δυστυχία, ἀλλὰ ὅταν ἦσαν εὐτυχεῖς δὲν βάσταξαν τὴν εὐημερία τους· ἔτσι αὐτοὺς ποὺ δὲν τοὺς ἤλεγξε ὁ καιρὸς τῆς συμπαθείας, τοὺς ἐξεσκεπάσε τὸ πάθος τοῦ φθόνου. Ν' ἀποκτᾶς λοιπὸν φίλους ὄχι τοὺς φαύλους ἀλλὰ τοὺς ἀρίστους· διότι τὰ ἦθη τῶν φίλων κρίνονται συνήθως ἀπὸ τὴν ποιότητα τῶν φιλουμένων. Διὰ τῶν ἐντίμων φίλων εὐκόλα ἐπαναφέρεται κανεὶς καὶ ὅταν παραπέση, οἱ φαῦλοι ὁμως

φθείρουν καὶ τὴν ὑπάρχουσα καλοκαγαθία· οἱ πρῶτοι καλύπτοντας οἱ ἴδιοι τὴν ἔλλειψι τῶν φίλων στὴν ἀρετὴ τὴν κάμουν νὰ φαίνεται ἀνελλιπής, ἐνῶ ἡ συναναστροφή μὲ τοὺς φαύλους καθιστᾶ νόθο καὶ ὅ,τι ὑπόλοιπο ἀρετῆς ὑπάρχει.

Νὰ μὴ ζητᾶς ν' ἀκούης τὰ εὐχάριστα ἀπὸ τοὺς φίλους, ἀλλὰ μάλλον τὰ ἀληθινά. Διότι, ἂν δὲν πρέπει νὰ πιστεύσουμε στοὺς ἐχθροὺς ἀκόμη καὶ ὅταν λέγουν τὴν ἀλήθεια, ἀπὸ τοὺς φίλους δὲν ἔχει φθαρεῖ ἡ ἀλήθεια καὶ ζητοῦν κι ἐκεῖνοι νὰ λέγωνται τὰ εὐχάριστα, ἀπὸ ποῦ ἄλλοῦ θὰ προέλθῃ γιὰ μᾶς ἡ γνῶσις τῆς ἀληθείας καὶ ἡ διόρθωσις τῶν τυχόν ἀνοσιῶν λόγων καὶ πράξεων μας; Γι' αὐτὸ νὰ θεωρῆς σπουδαῖο πρᾶγμα τὸ νὰ διαφέρουν οἱ φίλοι τῶν κολάκων.

Οἱ μὲν κόλακες, ἐπαινῶντας σε κατὰ πρόσωπο, καὶ σένα τὸν ἴδιο δὲν ἀφήνουν νὰ ἔρθῃς σέ συναίσθησι τῶν σφαλμάτων ποὺ φυσικὰ διαπράττεις, ἀλλὰ καὶ μεγαλύτερα τὰ καθιστοῦν μὲ τὶς διαβολὰς πρὸς τοὺς ἄλλους· οἱ φίλοι ὅμως μὲ τὸν φιλικὸ ἔλεγχον καὶ σένα τὸν ἴδιο ἐνισχύουν περισσότερο, ὥστε ν' ἀντιληφθῆς τὴν παρανομία, καί, ἂν χρειασθῇ νὰ λεχθῇ κάτι καὶ πρὸς τοὺς ἔξω, τότε ἀντὶ κατηγορίας βρίσκουν ἀπολογία γιὰ τὴν πράξιν.

Ὅσο λοιπὸν διαφέρει ἡ ἄσκησις τῆς ἀρετῆς ἀπὸ τὴν προκοπὴν στὴν κακία καὶ τὸ νὰ διαλύῃ κανεὶς τὶς διαβολὰς ἀπὸ τὸ νὰ διαβάλλῃ στοὺς ὑπηκόους, τόσο πρέπει καὶ σὺ νὰ προτιμᾶς τοὺς φίλους ἀπὸ τοὺς κόλακες.

Ὅσα ἀπὸ τὰ μυστικὰ ἀυξάνουν τὴν ἀρετὴ σου, νὰ τὰ γνωστοποιῆς στοὺς φίλους· ὅσα ὅμως ἐκφαυλίζουν τὴν γνώμην, αὐτὰ οὔτε ὁ ἴδιος νὰ τὰ ἐκτελῆς οὔτε στοὺς φίλους νὰ τὰ διαβιβάζῃς. Αὐτὸ εἶναι ἄριστον καὶ χωρὶς ἄλλη αἰτιολογία· πλὴν ὅμως, ὅταν ἡ φιλία, ὅπως συχνὰ συμβαίνει στὰ ἀνθρώπινα, μεταστραφῇ σὲ κορεσμό, τότε γίνεται περισσότερο ἀντιληπτὴ ἢ χρησιμότης τῆς παραινέσεως.

Πράγματι, τὸ φαῦλον μυστικόν, καὶ μάλιστα αὐτὸ ποὺ ὑπεισέρχεται στοὺς λογισμοὺς τοῦ συμεριζομένου καὶ τοὺς διασειεῖ, ἀπομακρύνει γρήγορα καὶ χωρὶς καθυστέρησι ἀπὸ τὴν ἀγάπην καὶ δὲν τοῦ ἐπιτρέπει νὰ ἀποβλέψῃ πρὸς τὴν ἐπιστροφή· καὶ ὅταν δημοσιοποιηθῇ θὰ σοῦ προκαλέσῃ βαρεῖα βλάβη καὶ θὰ σὲ διαθέσῃ δυσμενῶς πρὸς αὐτὸν ποὺ τὸ διέδωκε. Τὸ χρηστὸ ὅμως μυστικὸ καὶ τὸν συμεριζόμενον θὰ συγκρατήσῃ ἀπὸ τὴν διάσπασιν τῆς φιλίας, ἐκβιάζοντάς τον μ' ἓνα δυνατὸ δεσμό, τὴν ἀρετὴν, καὶ εἰσερχόμενον στὸ νοῦ του θὰ τὸν καλέσῃ σ' ἔπαινον τῆς σπουδαίας σου γνώμης, ἀλλὰ ὅπωςδήποτε καὶ σένα, ἂν παραφέρθηκες σὲ κάτι, θὰ σὲ πείσῃ, βλέποντας αὐτά, νὰ ἀναλάβῃς χωρὶς δυσἀρέσκεια πάλιν τὴν πρὸς αὐτὸν συναναστροφήν καὶ φιλικὴν σχέσιν.

Πάντοτε λοιπὸν νὰ λές καλά λόγια γιὰ τοὺς φίλους, καὶ μάλιστα τοὺς ἀπόντας ἐνώπιον τῶν παρόντων ἔτσι μπορεῖ καὶ τὸ κακὸ τῆς κολακείας ν' ἀποφύγῃς, μὴ

έπιτρέποντας νὰ φανῆ στή συμπεριφορά σου οὔτε ἵχνος της, καὶ στοὺς φίλους θὰ παρουσιασθῆς εὐάρεστος ἀφοῦ διεβεβαίωσες τοὺς παρόντες ὅτι εἶσαι τέτοιας διαθέσεως, ὅπως ἐφάνηκες σ' αὐτοὺς μετὰ λόγια σου περὶ τῶν ἀπόντων.

Πηγή: agiazoni.gr